

Sv. Kinga - „Matka chudobných a strápených”

Už takmer osem storočí k hrobu sv. Kingy v Starom Sączu putujú nespočetné zástupy pútnikov. Kláštorné kroniky hovoria, že k svätej klariske neputoval iba pospolitý poľský ľud, Slováci z okolia Tatier, ale aj mnohí poľskí a uhorskí králi. Chudobný ľud v nej od nepamäti videl „matku chudobných a všetkých strápených”. 16. júna t.r. bl. Kingu vyhlásil Ján Pavol II. počas svojej návštevy Poľska za svätú.

Kým bola Kinga? Čo bolo na nej také zvláštne, keď čas nezastrel spomienky na ňu a veriaci k nej neprestajne prichádzajú prosiť ju o pomoc v rozličných potrebách? Aby sme odpovedali na túto otázku, musíme podotknúť, že pramene pojednávajúce o tejto novej svätici sú veľmi nedostatočné a ak niektoré z nich ponúkajú údaje z jej života, je naozaj ťažké nájsť v nich hranicu medzi historickými skutočnosťami a legendami. No s istotou možno povedať, že bl. Kinga bola dcérou uhorského kráľa Bélu IV. z dynastie Arpádovcov a Márie, dcéry gréckeho cisára Teodora I. Laskarisa. Mala dve mená: Kunegunda a Kinga. Vo všeobecnosti sa ako dátum jej narodenia uvádza 5. marec 1234. O rokoch jej mladosti nevieme nič, okrem toho, že ako v poradí tretia dcéra sa do piateho roku života zdržiavala na kráľovskom dvore v Ostrihome a tu získala i všestranné vzdelanie. Z politických dôvodov bola už ako päťročná zasnúbená so sandomierskym kniežaťom Boleslavom. Samotné zasnuby sa však uskutočnili až o osem rokov neskôr, čiže v roku 1247, keď obaja dosiahli príslušný vek: sv. Kinga mala vtedy 13 a jej snúbenec 21 rokov.

Prvé roky manželstva sv. Kinga strávila v Sandomierzi v Poľsku pod ochranou Grzymislawy a pedagoga Mikula.

Keď začali Tataři ohrozovať samostatnosť poľského štátu, knieža Boleslav spolu s Kingou utiekli do Krakova a neskôr do Uhorska. Tu sa nezdržali dlho, pretože v dôsledku porážky uhorských vojsk Tatarmi, museli odísť na Moravu, kde našli útočisko v cisterciánskom opátstve na Velehrade. Hoci Tataři nakoniec s Poliakmi prehrali v bitke pri Legnici a z Poľska sa stiahli, mladý kniežací pár sa vrátil do Poľska až po víťazstve nad Konrádom Mazowieckým. Keďže svoj zámok v Krakove našli spustošený, usídlili sa najskôr v Pieninách a neskôr v Nowom Korczyne. Tu požiadala sv. Kinga svojho manžela Boleslava o zachovanie doživotnej manželskej čistoty. Takýto sľub zložili do rúk krakovského biskupa Prandotu. Z tohto dôvodu dejiny prisúdili Boleslavovi titul „Hanblivý”. Sv. Kinga vstúpila do III. rádu sv. Františka.

Aby pomohla krajine spamätať sa z vojnových škôd, sv. Kinga ponúkla Boleslavovi časť svojho majetku za zem v okolí Noweho Sącza. Za svojej vlády z Uhorska priviedla baníkov, ktorí objavili prvé ložiská soli. Pramene uvádzajú, že baníci ju od počiatku považovali za svoju osobitnú patrónku. Mali skúsenosti zázračnej pomoci pri bankských prácach a jej socha vytesaná v soli dodnes zdobí soľnú baňu vo Wieliczke. Sv. Kinga podporovala kláštory a kostoly. Financovala taktiež nové, napr. v Korczyne a v Bochni. Pričinila sa o kanonizáciu sv. Stanislava Biskupa.

Keď v roku 1279 zomrel knieža Boleslav, vstúpila ku klariskám v Starom Sączu a o rok neskôr tu založila kláštor. Po vysporiadaní majetkových pomerov s Leszkom Czarnym mu nechala biecku a nowokorczynskú zem. Na základe dohody s ním si nechala Stary Sącz a 28 blízkych obcí. Ako klariska nezastávala v kláštore žiaden úrad. Venovala sa výlučne majetkovým záležitostiam. Rehoľný závoj prijala z rúk biskupa Pavla. Večné sľuby zložila

24. apríla 1289, tri roky pred smrťou. Po večných sľuboch už nemala žiaden majetok. Zomrela 24. júla 1292.

Je ťažké povedať niečo o jej vnútornom živote. Nepochybne na jej rozhodnutie vstúpiť do kláštora mala vplyv prítomnosť františkánov na kráľovskom dvore a taktiež kontakt s bl. Salome, prvou poľskou klariskou. Môžeme teda skonštatovať, že hlavné črty jej spirituality vychádzali z františkánskej školy. Jej duchovnosť vychádzala so stredovekého pohľadu a bola založená na prísnej askéze a presvedčení o dokonalosti panenského života. V jej snahách o svätosť teda nechýbali pôsty, nočné bdenia a prísne mlčanie. Toto pokánie spájala s dokonalou radosťou, tak ako to odporúčali sv. František a sv. Klára. Tvrdý rehoľný život v jej vnútri formoval čoraz väčšiu nábožnosť, lásku, pokoru, chudobu, poslušnosť, milosrdenstvo. Tieto čnosti, charakteristické pre františkánsku spiritualitu, dávali jej spolusestrám a iným veriacim dobrú školu života a formovali osobný vzor hodný nasledovania. Tradícia si navždy zachová spomienku na Kingu ako na dobrú matku, ku ktorej sa ponáhľajú chudobní, vdovy, siroty a ukrivdení.

Čo chce sv. Kinga ukázať dnešnému človekovi? Bez ťažkostí môžeme skonštatovať, že je predovšetkým vzorom kňaznej-klarisky. Napriek tomu, že mala tituly uhorskej kráľovnej, krakovsko-sandomierskej kňaznej a sádeckej panej, rozhodla sa zanechať výhody a kniežacie privilégiá, aby prijala Božie pozvanie a stala sa chudobnou klariskou. Svätá Kinga nám ukazuje príklad dokonalého spojenia manželskej lásky s čistotou.

Sv. Kinga nás tiež učí, že nemôžeme myslieť len na seba samých, ale o svojej dobrej sa máme deliť s druhými. Jej obrovský pocit zodpovednosti za Poliakov a Poľsko, napriek tomu, že mala grécko-maďarský pôvod, je príkladom, ako služba bližnému nemôže byť obmedzovaná nejakými nacionalistickými predsudkami. Kinga je príkladom ženy-kresťanky, hlboko angažovanej v spoločenskom, politickom, kultúrnom a hospodárskom živote. Ukazuje nám, že kresťanská viera sa nedá vtiesnať za kostolnú bránu. S touto vierou treba vychádzať v ústrety ľuďom vo všetkých oblastiach života a vhodne ju premieňať Božským svetlom Evanjelia. Spoločenský rozmer viery, ktorý nám ukazuje nová svätá, je následkom a podmienkou osobnej viery a túžby priviesť každého človeka k Bohu. Svojím životom vydala svedectvo o správnom chápaní politickej moci kresťanom - ako služby bližným v duchu evanjeliových hodnôt. Nech je jej život na sklonku storočia hlbokým komentárom Evanjelia a praktickou ukázkou pre nás, ako ho každodenne prežívať.